

DEZLEGAREA TAINELOR ÎN POEME

Emilian Marcu mi-a dăruit *Cartea celor optzeci și opt de taine*^{*}, dar abia când am rătăcit printre cuvintele aşternute, ca într-o piramidă, mi-am dat seama ce dar frumos am primit. Titlul intrigant m-a ademenit și am urmat gândul poetului, pătrunzând întâi în noaptea de Sânziene, ca să aud „plânsul de zmeură în înalturi”, apoi nerăbdătoare am voit să aflu taina despre desăvârșirea lucrării operei de artă. În ambele, dar și în alte taine stăpân fiind un Grădinar deghizat. Și nu un grădinar oarecare! Ci unul dintre cei care „cu multă migală și sfâșietoare răbdare / În chiar clipa aceasta de rătăcire... / Își țese în tainița gândului lui / Conținutul tainei a doua: Începutul / Călătoriei prin metagalactice lumi...” – întru a desăvârși marea lucrare! Citesc și am impresia că știu cine e Grădinarul (deși își camuflează chipul!), îmi amintesc: l-am întâlnit cândva (în veacul meu!) sub o altă infățișare în *Profetul* lui Kahlil Gibran: este Învățătorul care, înainte de a se duce mai departe, își adună învățăceii și cu tristețe (care, însă, nu e contaminantă) le spune adevăruri prin omilii, pe care dânsii la momentul mărturisirii nu le pricep mesajul, dar vor urma să-l dezlege mult mai târziu, când cel care e venit cu semănatul va fi prea departe. E același lucru al spiritului, care prin solvire în logos încearcă să modeleze, dar să și îmblânzească lumea (cea care este precum este!). Tainele Grădi-

narului sau misterele în care ne călăuzește acest personaj sunt urzite în pânza invizibilă a unui hamac așternut între naștere și plecare, între venire și re-venire. Iar din cele trei mari taine biblice se discern altele, căci: „*Atlasale cerului prin râuri de lobodă / Despre uimire întocmesc, / Întocmesc imateriale hărți ale tainei...*”

De la o taină la alta, poetul te preschimbă în drumețul unei călătorii (poate celei proprii, menite fiecăruí?!), ca

să revezi într-o altă lumină dimensiunea lucrurilor și să recepționezi ca pe o realitate, bunăoară, pasul toamnei în vitralii înalte iradiind universul sau ca niciodată să urmărești cum se arată zorii în chenarul pleoapei. Emilian Marcu este un poet care naște din metafore alte metafore – imprevizibile, palpitante, de parcă ar metamorfoza infățișarea lumii, ca într-un vis ce te poartă printr-un labirint unde nu vor intra niciodată acei care nu se pot dezbrăca de trup. Ești învăluit de imagini de o plasticitate debordantă, care te fac să-ți fie dor de ceva neîmplinit, intangibil – aproape de *Taina a patruzeci și saptea sau despre perechea de îndrăgostiți... „Briza marină-n amurg / Răstignită fecioară pe apele tulburi / ușor se strecoară spre memoria mea...*”

Poemele lui Emilian Marcu sunt ca o respirație de îndrăgostit pentru care cuvintele ies din adâncul simțirii ca vegetația în primăvară, când până și firul de iarbă poartă coroana de rege al lumii. Citești și ai senzația retrăirii unor stări, unor clipe la un pas de o altă dimensiune. Tu fiind co-

* Marcu, Emilian. *Cartea celor optzeci și opt de taine*. – Iași : EM.OL.IS, 2008. – 94 p.

pilul care stă întins pe o pajiște – „Pe câmpii cerului, pe păsunile fără sfârșit, / Prin ierburi mustind de verdeață și taină...” E atât de frumos zis, încât îți dorești și tu să călătorești spre iertare... Spre o lume pe care o pot naște doar puținii culegători de clipe și risipitori de metafore.

Felul poetic (de a vorbi cu lumea) al lui Emilian Marcu e un fel de a medita asupra a toate cu ochi de copil și de profet! Își mărturisește această pasiune însuși poetul scriind (psalmodiind!): „Ridic acest adevăr la rang de preafericită mirare...” Or, copilul are tăinuit în sine darul mirării, iar profetul are răspunsul tăcut în zâmbet pentru această mirare.

Emilian Marcu ne reîntoarce, printr-un miracol de cuvinte, la bibile timpuri – ca într-un perișor (cu sine) fiind lectura acestei cărți, în care Grădinarul „așteaptă-n tăcere licorna, / Așteaptă în zumzetul harnicelor sale culegătoare...” Iar noi (eu, tu – cititorul!) călătorim într-o magică floare. Un pelerinaj prin multele taine ale aceluiași mister zis Lume. Dar... Despre această căutare de sine prin lume strig în pustiu: *Îngere, în ce zodie mă călătorești, de sunt viu?*

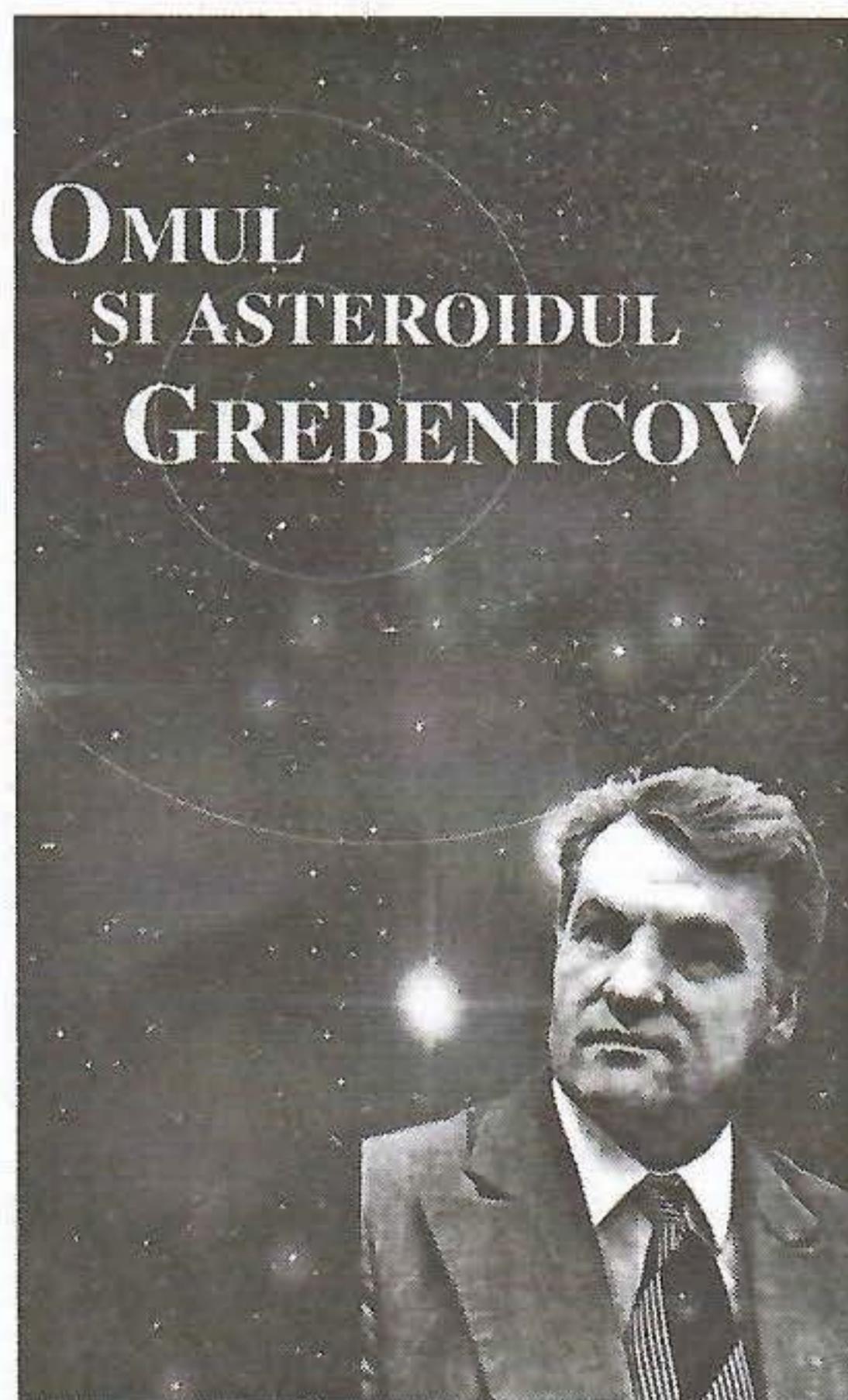
Este Cartea pe care o țin pe masă, încercând în fiecare zi să lucrez în grădina Grădinarului, care l-a inițiat cu atâta mărimie pe poet.

Claudia PARTOLE

UN URCUŞ SPECTACULOS: DE LA SLOBOZIA MARE PE ALTĂ PLANETĂ

Eugeniu Grebenicov vine din sudul Moldovei, vatră de Țară despre care un semen deal său, sensibilul poet Gheorghe Vodă, spunea în chiar titlul unei cărți: *La Sud e Patria mea...*

S-a născut viitorul savant la 20 ianuarie 1932, în com. Slobozia Mare, jud. Ismail, România, într-o familie de intelectuali. În 1949 termină școala medie din Cahul și devine student la Universitatea „M.V. Lomonosov” din Moscova, Facultatea de Matematică și Mecanică, pe care o absolvă cu mențiune în 1954. Ulterior face doctorantura la aceeași Universitate și în 1959 susține teza de doctor, iar în 1967 pe cea de doctor habi-

litat. Își dedică întreaga activitate fizicii teoretice și experimentale, astronomiei, ciberneticii, algebrei, supercalculatoarelor.

Vom enumera cîteva din realizările – numeroase, impresionante – ale celebrului savant. Este autorul a peste 25 de monografii (unele în colaborare) și a peste 250 de articole științifice. A scris monografia *Nicolaus Copernic*, apărută la Moscova în două ediții: 1973 și 1982, fiind tradusă în 18 limbi. A scris-o în limba rusă și s-a bucurat enorm cînd

cartea i-a apărut în limba mamei: la Editura „Lumina”, în 1973, tălmăcită de editoarea A. Moraru.